трудом добывают необходимые средства существования», т.е. право Китая позволяет гражданам осуществлять предпринимательскую деятельность по достижении шестнадцатилетнего возраста [4].

Таким образом, в законодательстве Республики Беларусь имеются некоторые несоответствия, устранение которых, на наш взгляд, возможно путем установления точного возраста, с которого гражданин может быть ИП, так как ИП может быть не только лицо, достигшее 18 лет, но и несовершеннолетний с согласия законных представителей. Следует внести соответствующие уточнения и в ст. 25 ГК, а именно дополнить, что юному предпринимателю следует разрешить не только свободно распоряжаться доходами от предпринимательской деятельности, но и иным имуществом, приобретенным в результате предпринимательских сделок. При этом распоряжение имуществом, приобретенным на доходы от предпринимательской деятельности, должно осуществляться исключительно в целях предпринимательской деятельности несовершеннолетнего.

Литература

1. Бакиновская, О. А. Хозяйственное право: учеб. пособие / О. А. Бакиновская, И. А. Шарапа, Ю. А. Амельченя. – Минск : Изд-во Гревцова, 2010. – 416 с.

2. Гражданский кодекс Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.pravo.by/document/?guid=3871&p0=Hk9800218. – Дата доступа: 06.03.2019.

3. Несовершеннолетний как субъект предпринимательской деятельности [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://cyberleninka.ru/article/v/nesovershennoletniy-kak-subekt-predprinimatelskoy-deyatelnosti. – Дата доступа: 07.03.2019.

4. Эмансипация: проблемы и перспективы [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.studentshop.ru/node/ . – Дата доступа: 07.03.2019.

Мэты падарожжаў магнатаў Вялікага Княства Літоўскага ў XVII–XVIII стст.

Калтачэнка А. І., асп. РІВШ,
навук. кір. Любы А. У., канд. гіст. навук, дац.

Падарожжы па еўрапейскіх краінах магнатаў Вялікага Княства Літоўскага перажывалі свой росквіт у XVII–XVIII стст. Мэты падарожжаў былі розныя, найбольш частыя з якіх – адукацыйныя, рэлігійныя, лячэбныя, дыпламатычныя і прыватныя.

Адукацыя ва ўніверсітэтах за мяжой прыцягвала ўвагу інтэлектуальных і прывілеяваных колаў Вялікага Княства Літоўскага з часоў заснавання Кра-

каўскага ўніверсітэта. Акрамя яго, прадстаўнікі княства навучаліся пры Карлавым універсітэце ў Празе, Кёнігсберскім ўніверсітэце, у Лейпцыгу, Цюбінгене, Вітэнбергу, Базэлі, Франкфурце-на-Одэры. Найбольшай цікавасцю карысталіся філасофскія факультэты, дзе вывучалі лаціну, распаўсюджаныя еўрапейскія мовы, палітычныя дысцыпліны, рыторыку, філалогію, свецкае права.

Акрамя ўніверсітэцкай адукацыі, тагачасныя арыстакраты атрымоўвалі адукацыю ў вайсковых і рыцарскіх справах. Яны знаёміліся з фартыфікацыйным дойлідствам, з метадамі аблогі і палявых боек, нярэдка бралі ўдзел у вайсковых дзеяннях. Такую адукацыю можна было атрымаць у рыцарскай Акадэміі ў Парыжы ці іншых падобных установах. У акадэміях еўрапейская знаць магла вучыцца вершніцтву, фехтаванню, іншым рыцарскім і прыдворным умельствам [1].

Падарожжы з рэлігійнымі мэтамі не былі шырока распаўсюджаны, вандравалі адзінкі. Найбольш вядомым з'яўляецца падарожжа князя на Алыцы і Нясвіжы Мікалая Крыштофа Радзівіла Сіроткі на Блізкі Усход у 1582–1585 гг. [1].

Дзеля лекавання багатая шляхта і высокія службоўцы наведвалі курорты Цэнтральнай і Заходняй Еўропы. Напрыклад, Тэадор Білевіч, стольнік Казіміра Радзівіла, у сваім дзённіку пакінуў вялікі запіс пра гарачыя воды Польшчы (Цепліцэ) [2].

Дыпламатычныя падарожжы здзяйснялі прадстаўнікі канцылярыі. Паслы атрымоўвалі неабходныя дакументы і нагад ад канцлера, а пасля рабілі справаздачу, калі ж перамовы былі працяглымі, яны адпраўлялі на радзіму рапарты. Часам канцлеры асабіста прымалі ўдзел у перамовах. Напрыклад, у 1610–1611 гг. канцлер Леў Сапега суправаджаў Сігізмунда ІІІ у паходзе пад Смаленск і праводзіў перамовы з маскоўскімі пасламі. Гэта не быў выключны выпадак, канцлеры часта ўзначальвалі дыпламатычныя місіі ў Маскоўскую дзяржаву. У 1679–1680 гг. падканцлер Міхал Казімір Радзівіл узначаліў дыпламатычную місіію ў Рым да папы Інакенція XI. Акрамя таго, у XVII ст. шмат дыпламатычных намаганняў было накіравана ў бок Швецыі, з якой Рэч Паспалітая была ў стане вайны [3].

Прыватныя мэты падарожжаў маглі быць самыя розныя. Вандроўнікі нярэдка наладжвалі сяброўскія стасункі з мясцовай знаццю, займаліся амурнымі справамі, удзельнічалі ў балях, паляваннях, турнірах, шукалі адукаваных працаўнікоў для запрашэння на радзіму.

Вельмі важнымі дакументамі, па якіх зараз можна вывучаць падарожжа прадстаўнікоў Вялікага Княства Літоўскага, з'яўляюцца дыярыушы вандроўнікаў. У сваіх дзённіках яны запісвалі нагляданні аб дзікай і засвоенай чалавекам прыродзе ў Еўропе, інжынерных і навуковых дасягненнях. Ва ўспамінах можна знайсці нататкі аб вёсках і мястэчках, садах, прыват-

ных звярынцах, паляваннях, асаблівасцях гандлю, выкарыстанні рэк, гор і іншых рэсурсаў прыроды. Так, шмат нататак пра розныя еўрапейскія сады зрабіў Стэфан Пац. Асабліва яго ўразілі сады Шлясхайма і Зальцбурга: ён апісваў сістэму падвядзення вады, фантаны, незвычайныя расліны і формы садоў [2].

Звярынцы і заалагічныя сады таксама былі вельмі цікавымі для падарожнікаў, шмат месца ў дзённіках адводзілася пад апісанне тых монстраў і цудаў, што адлюстравана ў дыярыушах Тэадора Білевіча, Крыштофа Завішы, Юзафа Хільзэна, Стэфана Паца і інш.

Такім чынам, мы можам бачыць, што мэты падарожжаў магнатаў Вялікага Княства Літоўскага былі розныя, яны часта вандравалі і мелі добры вопыт падарожжаў па Еўропе.

Літаратура

1. Галенчанка, Г. Адукацыя, універсітэты, падарожніцтвы ў XVI–XVII стст. / Г. Галенчанка // Бібліятэка гістарычных артыкулаў [Электронны рэсурс]. – 2007. – Рэжым доступа: http://jivebelarus.net/culture/education-and-traveling-in-16-17-century.html#lnk2. – Дата доступа: 01.04.2019.

2. Ziober, A. Przyroda ujarzmiona na terenach Europy Środkowej w świetle diariuszy podróży przedstawicieli elit Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVII i XVIII wieku / A. Ziober // Historyka. Studia Metodologiczne. – 2016. – T. 46. – S. 79–94.

3. Лазоркина, О. Дипломатическая деятельность канцелярии Великого княжества Литовского в XVII в. / О. Лазоркина // Журнал международного права и международных отношений [Электронны ресурс]. – 2008. – Режым доступа: http://evolutio.info/content/view/1380/215. – Дата доступа: 01.04.2019.

Правовой статус эксперта в гражданском судопроизводстве

Карпей А. П., студ. III к. ГрГУ им. Я. Купалы,
науч. рук. Кирвель И. Ю., канд. юр. наук, доц.

Экспертом является незаинтересованное в исходе дела лицо, обладающее специальными знаниями (познаниями) в науке, технике, искусстве, ремесле и иных сферах деятельности; ему поручено в установленном законодательством порядке производство экспертизы.

Впоследствии заключение по проведенной экспертизе является источником, или иными словами средством, доказывания по гражданским, уголовным и другим делам. Из этого следует высокое влияние результатов экспертизы, а значит, и работы самого эксперта на исход рассматриваемого дела.